

STRAKS NEEMT DIE VRIJWILLIGER MIJN WERK OVER

In de rubriek 'Zo doe je dat' vatten we een dilemma uit de dagelijkse praktijk van de sociale professional bij de hoorns. Dit keer zelfstandig consultant en coach Petra van der Horst over de vraag hoe je vrijwilligers stimuleert om zelf activiteiten te organiseren én tegelijk je eigen baan veiligstelt.

Binnen een team van twaalf welzijnswerkers dat Petra van der Horst begeleidt in 'gekanteld werken', verwoordt vijftiger Willem* het duidelijkst de gevoelens die bij alle collega's minstens sluimerend aanwezig zijn: 'Wat moeten die andere organisaties op ons terrein?' En: 'Ja, ja, moeten we vrijwilligers leren om activiteiten te organiseren en vervolgens worden wij ontslagen.' Waar de meeste van zijn collega's aan een paar groepscoachingssessies genoeg hadden om zin te krijgen in de nieuwe manier van werken, bleef Willem in verzet. Van der Horst benaderde hem voor een gesprek en vroeg hem te vertellen over zijn werk.

Willem blijkt niet alleen bang om zijn baan te verliezen, maar vraagt zich ook ernstig af of hij het wel kan, 'kantelen'. Hij is de laatste tijd vooral harder gaan werken, om maar te bewijzen dat hij kan wat nieuwe spelers in welzijnsland niet kunnen. Van der Horst suggereerde de redenering om te draaien:

'Dat anderen hetzelfde werk gaan doen, duidt erop dat je interessant en belangrijk werk doet. En tegelijk, dat er van jou als professional gevraagd wordt om andere dingen te gaan doen. En die dingen moet je zelf creëren, binnen je bestaande functie.' Willem deed dat, aarzelend, door een doelgroep te zoeken waar hij affiniteit mee heeft: oudere werklozen. Hij ging op zoek naar deelnemers voor een zelfhulpgroep, die thema's bespreekt als de gevolgen van werkloosheid voor je pensioen en je relatie, en hoe je geïnspireerd blijft. Hij vroeg de eigenaar van een hip lunchcafé of hij buiten sluitingstijd kon gebruikmaken van het café, in ruil voor promotie, zodat de groep uitstraling zou krijgen in de buurt. Via lokale media en briefjes bij Albert Heijn wist hij een groep van zeven mensen te verzamelen. Om te voorkomen dat hij met die nieuwe doelgroep in zijn oude rol van organisator verviel, vroeg Van der Horst Willem na de eerste bijeenkomst of hij natuur-

lijke leiders binnen de groep zag. Met een van hen ging hij na drie bijeenkomsten in gesprek. 'Zou je het leuk vinden om voortaan de bijeenkomsten te organiseren', vroeg de welzijnswerker. De vrouw in kwestie was gelijk enthousiast. Willem vroeg haar wat zij zou willen doen en waarin hij haar kon ondersteunen. Dat was met een van de dingen waarin hij ook bij de eerste sessies bleek uit te blinken: die van verbindende schakel. Bijvoorbeeld in het speuren naar interessante gespreksonderwerpen en gastsprekers. Vervolgens startte hij elders een vergelijkbare groep. Van der Horst is erop beducht dat Willem niet jarenlang volgens deze formule dit soort groepen gaat opzetten.

'Er komt een moment dat anderen dat gaan doen. Voor professionals komt het er nu op aan om alert te zijn op problemen, daarop aan te sluiten en ondertussen zelf in beweging te blijven.' ■

* Willem is een gefingeerde naam.